

vydávání u veřejný posměch. Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti soukromého obžalobce vyhověti, napadený rozsudek v celém obsahu zrušiti jako zmatečný a, ježto tu schází potřebná zjištění, kteráž by, kdyby se zákona náležitě užilo, měla býti základem rozhodnutí, a ježto rozsudek též nezjišťoval dalších skutkových okolností rozhodných pro posouzení toho, zda se obžalovaný dopustil přečinu urážky na cti (§ 491 tr. zák.) spáchané uveřejněním závadného článku, či jen přestupku zanedbání povinné péče při uveřejnění závadného článku podle § 6 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., bylo věc vrátiti nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Čís. 2936.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

»Hanobením« (§ 14 čís. 5 zákona) jest každé úmyslné snižování vážnosti; může se projevovati v jakékoliv formě, výslovně nebo zahaleně, tvrzením určitých skutečností nebo bez uvádění jich; spadá sem i nadávka.

Skutková podstata § 14 čís. 5 zákona předpokládá v subjektivním směru, že úmysl pachatelův směřoval k hanobení a že si byl pachatel vědom, že hanobením jest způsobilé, by dalo podnět k porušení obecného míru v republice. Je-li zjištěno, že pachatel v rozhodné chvíli věděl, že výroky uzavírají v sobě hanobením, a že výroky ty přes to pronesl, je tím také zjištěno, že jednal v úmyslu směřujícím k hanobení (českého národa).

Vada nedostatku důvodů podle § 281 čís. 5 tr. ř.

(Rozh. ze dne 20. října 1927, Zm I 261/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 3. března 1927, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

Důvody:

Zmateční stížnosti, jež napadá rozsudek soudu první stolice pouze potud, pokud obžalovaný byl jím uznán vinným přečinem rušení obecného míru podle § 14, čís. 5 zákona na ochranu republiky, a uplatňuje v tomto směru číselně důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 5 a 9 a) tr. ř., nelze přiznati oprávnění. Stížnost namítá, že tu není objektivní skutkové podstaty onoho přečinu proto, že tu nešlo o »hanobením«. Výrazy »Hunde«, »Bagage«, »Gesindel« jsou prý prostými nadávkami. Nadávky nejsou prý však »hanobením«. »Hanobiti« znamená prý vinití jiného z opovržlivých vlastností nebo z opovržlivého smýšlení. Stížnost

jest na omylu. S jejím výkladem pojmu »hanobení« nelze souhlasiti. Proti tomuto výkladu mluví již obecný význam slova, jenž je zřejmě širší. »Hanobením« jest, jak Nejvyšší soud jako soud zrušovací již v četných rozhodnutích vyslovil (rozh. čís. 1845, 1875, 1959, 2163 a j. sb. n. s.), každé úmyslné snižování vážnosti. »Hanobení« může se tudíž projevovati v jakékoli formě, výslovně nebo zahaleně, tvrzením určitých skutečností nebo bez jich uvádění, tedy i nadávkami. Vždyť i nadávky mají svůj pojmový obsah a také jimi může se dáti výraz nevážnosti a opovržení (Rozh. čís. 2271 sb. n. s.). Shledal-li tudíž rozsudek ve zjištěných výrocích obžalovaného »Ihr cechischen Hunde, cechische Bagage, Gesindel« po stránce objektivní »hanobení«, nelze mu důvodně vytýkati mylné právní posouzení věci proto, že tu šlo o nadávky.

Dále namítá stížnost, že nalézací soud měl, zejména vzhledem k tomu, že obžalovaný byl podle rozsudkových zjištění podnapilým, zjišťiti, že si byl toho vědom, že hanobí svými výroky český národ tak, že to může snížit vážnost republiky neb ohroziti obecný mír v republice. Rozsudek pokládá prý toto vědomí za prokázáno vzhledem k povaze hanobení. Objektivní způsoblost hanobení (patrně ku přivedení právě uvedených následků) není prý však totožnou se zlým úmyslem, jehož je třeba ke skutkové podstatě přečinu podle § 14, čís. 5 zákona na ochranu republiky. Rozsudek postrádá prý tudíž ve skutečnosti potřebných zjištění po stránce subjektivní. Rozsudek uvádí v rozhodovacích důvodech v tomto směru toto: »Že si obžalovaní byli vědomi, že tím (totiž oněmi výroky) hanobí český národ a že tím obecný mír (patrně v republice) může býti ohrožen, běře soud za prokázáno vzhledem k slovům, která byla (obžalovanými) pronesena.« Rozsudek, jenž neběře za prokázáno, že obžalovaný byl tak opilý, že nevěděl, co činí, zjišťuje tudíž, jak ostatně stížnost sama připouští, ono vědomí, jež podle názoru stížnosti mělo býti v souzeném případě zjištěno. Má-li býti za tohoto stavu věci a vzhledem k poukazu stížnosti k podkladu rozsudkového výroku v tomto směru v uvedených vývodech stížnosti spatřována výtka nedostatku důvodů pro rozsudkový výrok o onom vědomí obžalovaného ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř., dlužno ji označiti jako neodůvodněnou. Vadou nedostatku důvodů po rozumu tohoto ustanovení zákona je rozsudek stížen jen tenkrát, není-li pro výrok o rozhodné skutečnosti uveden žádný důvod. Tento předpoklad je dán nejen tenkrát, neuvádí-li rozsudek pro takový výrok vůbec žádného důvodu, nýbrž i tenkrát, uvádí-li sice pro takový výrok důvody, avšak jen takové důvody, mezi nimiž a rozhodnou skutkovou okolností, jež má býti jimi odůvodněna, není vůbec logické spojitosti. V souzeném případě dovolává se rozsudek, jak bylo již podotčeno, na odůvodněnou výroku o onom vědomí slov, která byla (obžalovaným) pronesena«, t. j. zřejmě doslovu a významu výroků. Dlužno sice připustiti, že rozsudek neodůvodňuje výrok tak důkladně, jak by si toho bylo přáti, avšak vady nedostatku důvodů tu není, poněvadž nelze důvodně tvrditi, že mezi zjištěným vědomím a pronesenými slovy, t. j. doslovem a významem výroků obžalovaného, není vůbec logické spojitosti. Ve skutečnosti lze také usuzovati na vědomí pachatelovo o dosahu, účelu a možných následcích

jeho výroku i z výroku samotného, zejména z jeho obsahu. Po stránce subjektivní je ve směrech stížností uvedených třeba zjištění, že úmysl pachatelův směřoval k hanobení českého národa a že si byl pachatel vědom, že hanobení jest způsobilé, by dalo podnět k porušení obecného míru v republice. Z rozhodovacích důvodů vysvítá, že rozsudek zjišťuje, že stěžovatel pronesl uvedené hanlivé výroky, ač věděl, že jimi hanobí český národ. Podle toho zjišťuje rozsudek, že úmysl stěžovatelův směřoval k hanobení českého národa, neboť, je-li zjištěno, že tento obžalovaný v rozhodné chvíli věděl, že výroky tu v úvahu přicházející uzavírají v sobě hanobení českého národa a že tyto výroky přes to pronesl, je tím také zjištěno, že jednal v úmyslu směřujícím k hanobení českého národa. Že však obžalovaný byl si toho vědom, že jeho jednáním, t. j. hanobením českého národa, může býti ohrožen obecný mír v republice, zjišťuje rozsudek výslovně. Má-li tedy posléze uvedená námitka stížností býti pojímána v tom smyslu, že rozsudek postrádá po stránce subjektivní ve směrech stížností uvedených potřebných zjištění, jest ji rovněž pokládati za neodůvodněnou.

Čís. 2937.

Ustanovení § 144 tr. zák. chrání nerušený vývin lidského plodu ve všech obdobích jeho interuterálního života, t. j. od početí až do doby, kdy se odloučí přirozeným pochodem od těla matčina, takže pod ustanovení první věty § 144 tr. zák. spadá i umělé přivodění předčasného porodu v užším smyslu slova, umělé uspíšení odloučení se zárodku od těla matčina v době, kdy zárodek jest již schopen samostatného života a po vybavení z lůna matčina skutečně žije.

I zločin vyhnání plodu v užším smyslu slova, t. j. podle první eventualy § 144 tr. zák., jest dokonán teprve usmrcením plodu, nastavším právě odloučením ho od těla matčina.

(Rozh. ze dne 20. října 1927, Zm I 330/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmatečné stížnosti obžalované do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 4. března 1927, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem spoluviny na vyhnání vlastního plodu podle §§ 5, 144 tr. zák. a přečinem podle § 335 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmatkem čís. 5 § 281 tr. ř. jest rozsudek — arcíť jen v části, k zločinu podle §§ 5, 144 tr. zák. se vztahující — stížen, pokud ponechává stranou výsledky hlavního přelíčení, poukazující ke skutečnostem, že dítě D-ové bylo v době souzeného skutku již samostatného života